

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-2-175
Karar Sayısı : **07-79/991-386** (İlk İnceleme)
Karar Tarihi : 18.10.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Tuncay SONGÖR (İkinci Başkan)
Üyeler : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Fatma GÖZLÜKAYA ANGI, Hüseyin ORMAN

20 **C. ŞİKÂYET EDEN** : SRS Bilişim İletişim Tic. ve San. Ltd. Şti.
Fevzi Çakmak Cd. Gökteş İş Merk., No:62, K:7, D:37 Bursa
Temsilcisi: Av. H. Özlem Sezgin TİKE
Gazıcılar Cd. Petek Bozkaya İş Janı, D Blok, K:2,
D:203-204 Bursa

D. HAKKINDA İLK

İNCELEMİYAPILAN : Çözüm Bilgisayar Satıcılığı – Programcılığı
Tic. ve San. Ltd. Şti.
ODTÜ Teknokent Silikon Binası, K:1, No: 1NK 14
ODTÜ Yerleşkesi, Ankara

E. DOSYA KONUSU : **Çözüm Bilgisayar - Bilgisayar Satıcılığı Programcılığı**
Tic. ve San. Ltd. Şti.’nin hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ** : SRS Bilişim İletişim Tic. ve San. Ltd. Şti. (SRS)
tarafından gönderilen şikâyet dilekçesinde özetle;

- SRS'nin "*Kısa Mesaj ve Randevu Sistem ve Yöntem*" (KMRSY) buluşu ile 25.5.2004 tarihinde Türk Patent Enstitüsü'ne patent başvurusunda bulunduğu,
- Şirketin ana faaliyet alanının SMS ile randevu sisteminin kurulumu ve işletimi olduğu ve anılan sisteme ilişkin hizmetin Türkiye çapında değişik hastanelere verilmekte olduğu,
- Sistemin çalışabilmesi için hastanenin bilgisayar otomasyon sistemine entegre edilmesi gerektiği,
- 40 - Şikâyete konu Çözüm Bilgisayar-Bilgisayar Satıcılığı, Programcılığı Tic. ve San. Ltd. Şti (Çözüm Bilgisayar) isimli şirketin bazı gazete ve internet haberlerine konu olan demeçlerinde anılan sistemle ilgili olarak "*Türkiye’de ilk*" gibi ibareler kullandığı; ayrıca "*Çözüm Bilgisayar tarafından geliştirilen SMS ile randevu sistem*" ifadeleriyle anılan sistemin Çözüm Bilgisayar tarafından geliştirildiği yönünde şirketin yanıltıcı bir izlenim vermeye çalıştığı, haksız rekabete neden olan bu davranışları sebebiyle Çözüm Bilgisayar hakkında çeşitli davaların açıldığı,
- Sağlık Bakanlığı Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi (Dışkapı Hastanesi) ile 21.5.2007 tarihinde anılan sistemle ilgili bir Hizmet Sözleşmesi
- 50 imzalandığı; ancak hastanenin daha önce çalışmakta olduğu otomasyon firması

“BMB soft” ile sözleşmesini yenilemediği ve takiben otomasyon için hastanenin Çözüm Bilgisayar’la anlaşığı,

- Hastaneyle yapılmış olan sözleşmenin, otomasyon firmasının değişmesi halinde SRS’nin sisteminin yeni firmanın yazılımına entegrasyonunun sağlanması yönünde hastaneye bir yükümlülük yüklediği ancak yeni firma Çözüm Bilgisayar’ın SRS’nin sistemi için gerekli otomasyonu sağlamadığı, durumun defalarca hastaneye iletilmesine karşın sonuç alınmadığı,
- Şikâyete konu Çözüm Bilgisayar’ın hastane otomasyon hizmeti dışında hastanelere SMS ile randevu sistemini de sağlayan bir firma olduğu,
- 60 - Çözüm Bilgisayar’ın hastane otomasyon alanında hakim durumda olduğu, ve SRS’nin anılan sistemi için gerekli olan entegrasyonu yapmayarak bu pazardaki hakim durumunu “SMS ile randevu” sistemi pazarında kötüye kullandığı ve SRS’yi piyasa dışına itmeye çalıştığı

belirtilerek konunun 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun çerçevesinde incelenmesi talep edilmektedir.

Ayrıca söz konusu şikâyete ilişkin detaylı bilgi almak maksadıyla 3.10.2007 tarihinde dosya Raportörleri tarafından SRS Genel Müdürü Yüksel Bali ile telefonla görüşülmüştür. Anılan telefon görüşmesinde Yüksel Bali şikâyet dilekçesinde yer alan iddialara ilaveten özetle;

- 70 - SRS’nin Türkiye çapında (...) hastaneyle çalıştığı ancak Çözüm Bilgisayar’ın şikâyete konu eylemi sonucu Dışkapı Hastanesi’nden çıkmak zorunda kaldıkları ve böylece çalıştıkları hastane sayısının 54’e düştüğü,
- Çözüm Bilgisayar’ın Türkiye’de yaklaşık 550 hastanenin (...)’ünde otomasyon işini üstlendiğini, ayrıca anılan şirketin sırf otomasyon hizmeti vermeyip SMS ile randevu hizmeti de sunduğu,
- Kendilerinin çalışmakta olduğu (...) hastanenin hiçbirinin halihazırda Çözüm Bilgisayar’la çalışmadığı ancak ilerleyen günlerde bu hastanelerin Çözüm Bilgisayar’la anlaşması halinde bu hastanelerden de Dışkapı Hastanesi’nde olduğu gibi çıkmak durumunda kalabilecekleri

80 ifade edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ : Kurum kayıtlarına 24.9.2007 tarih ve 6347 sayı ile yapılan başvuru üzerine yapılan inceleme neticesinde hazırlanan, 10.10.2007 tarih ve 2007-2-175/İİ-07-FGA sayılı İlk İnceleme Raporu 15.10.2007 tarih ve REK.0.06.00.00-110/300 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-79 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; şikâyete yönelik olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

90

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Şikayet, hastane otomasyon sistemleri alanında hakim durumda bulunduğu iddia edilen Çözüm Bilgisayar’ın söz konusu hakim durumunu, şikayetçinin SMS ile randevu sistemini hastane otomasyon sistemine entegre etmemek suretiyle başka bir pazarda; SMS ile randevu sistemi pazarında kötüye kullandığı hakkındadır.

SMS ile randevu sistemi özetle şu şekilde işlemektedir; hastanelerden randevu almak isteyen hastalar hastaneye telefon etmek veya telefonla randevu sistemini aramak yerine SRS gibi SMS ile randevu sisteminin sağlayıcısı şirketler ile anlaşmalı mobil

100 operatörlerin (Turkcell vb.) ilgili numaralarına kişisel bilgilerini ve randevu tercihlerini yazıp kısa mesaj (SMS) göndermektedir. Mobil operatörler de almış olduğu mesajı SMS ile randevu sistemi sağlayıcısına iletmekte, bunu takiben sağlayıcı hastanın randevu talebini hastaneye ulaştırmaktadır. Hastane ise hastanın tercihe göre en uygun randevuyu hastaya vermektedir. Randevu bilgisi sistem sağlayıcı tarafından mobil operatöre iletilmekte ve mobil operatör yine bir kısa mesaj yoluyla hastaya bu bilgiyi iletilmektedir.

110 4054 sayılı Kanun'un "*Hakim Durumun Kötüye Kullanılması*" başlıklı 6. maddesinde, "*Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır.*" denilmektedir. İlâveten, aynı maddenin (a) bendinde "*Ticarî faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler*" hakim durumun kötüye kullanılması hallerinden biri olarak sayılmaktadır.

120 Anılan hükmün uygulanabilmesin iki şartı bulunmaktadır: (i) bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durumda bulunması ve (ii) hakim durumda bulunduğu tespit edilen teşebbüs ya da teşebbüslerin eylemlerinin kötüye kullanma teşkil etmesi.

Dosyadaki bilgilere göre, şikâyete konu Çözüm Bilgisayar'ın ana faaliyet konusunu hastane bilgi yönetim sistemi yazılımlarının üretimi oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra şirket, bu sistemlere ilişkin danışmanlık, kurulum öncesi eğitim ve kurulum sonrası teknik destek gibi hizmetler ile SMS ile randevu hizmeti de sunmaktadır.

Şikâyete konu Çözüm Bilgisayar'ın da faaliyet göstermekte olduğu ilgili ürün pazarı "*hastane bilgi yönetim sistemleri*" olarak tanımlanmıştır.

130 İlgili ürün pazarında yapılan inceleme neticesinde Türkiye'de yaklaşık 70 adet firmanın faaliyet gösterdiği ve bu firmaların toplam ciroları göz önüne alındığında pazarda lider durumda bulunan Birim isimli şirketin tahmini pazar payının bile %25'in altında kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, Çözüm Bilgisayar'ın 2005 yılı itibarıyla Birim ve Tepe Bilişim Teknolojik Servisler A.Ş.'nin ardından ilgili ürün pazarındaki (.....) büyük şirket konumunda olduğu anlaşılmıştır.

İlgili ürün pazarı ile ilgili 2007 yılında elde edilen bir bilgiye göre ise Çözüm Bilgisayar'ın pazarda ikinci büyük teşebbüs konumunda olduğu anlaşılmıştır.

140 Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, mevcut koşullar altında Çözüm Bilgisayar'ın hastane bilgi yönetim sistemleri ilgili ürün pazarında rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilecek güçte bulunmadığı ve bu sebeple pazarda hakim durumda olduğu yönünde bir tespit bulunamayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

150 Kaldı ki, bir an için Çözüm Bilgisayar'ın ilgili ürün pazarında hakim durumda olduğu varsayılsa bile, kötüye kullanma olduğu iddia edilen eylemin şikâyetçi SRS'nin hizmet sağlamakta olduğu (...) hastaneden sadece bir tanesinde faaliyetine devam edememesi sonucunu doğurduğu, SRS'nin portföyündeki diğer hastanelere hizmet vermeye devam ettiği ve halihazırda çalışmakta olmadığı diğer hastanelere hizmet sunmaya başlamasını engelleyici nitelikte herhangi bir durumun mevcut olmadığı göz

07-79/991-386

önüne alındığında, şikayete konu eylemin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin (a) bendi kapsamında bir kötüye kullanma eylemi olarak da değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu şikayet ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

160